

(folytatás a 289. oldalról)

jóízűen nevetett rajta. Kíváncsára ezt a fogatást még egyszer megismételték. Majd a király kóstolót kért a pusztai kapitánytól. A kapitány egy tányérban megkínálta az uralkodót, aki megízlelte a pörköltet, majd kíséretéhez fordult: „Miért nem adnak nekem ilyen finom étket a budai várban?”

A király ezután kocsira ült, s a nép üdvözlésére közölte, hogy elhagyta az iskolát. A nép, ameddig csak bírta, a fogat után szaladt, s kalapját, kendőjét lobogtatva a lelkesedés kitörő hangján éljenzt.

A menet majd a köröséri gyepes útra tért, tizenegy óra után a 114-ik számú őrházhoz ért, amely szintén föl volt díszítve. Amint a menet a város birtokát elhagyva a horgosi határba ért, az alsótanyai bandérium félre vonult előle, s a főlségnek katonásan tisztelegve, helyét a horgosi, harminc tagból álló polgári lovas bandériumnak engedte át.

Délben érkezett meg a különvonat Szegedre. Az alföldi vaspálya indulóházánál nagy néptömeg várta az uralkodót, úgyszintén a Budapesti sugárút mentén is mindenütt. /SZN, SZH 1883. okt. 17./

A király látogatását követően, annak emlékére az ásothalmi elemi iskola iskolaszékének az elnöke levelet írt Szeged városának, amelyben kérvényezte a várostól, hogy Ásothalom helyett Királyhalomra változtathassa nevét az iskola. Tekintettel a király látogatására a névváltoztatást engedélyezték, így lett Alsó-Ásothalom neve Királyhalom, az itteni állami intézményé, az erdőéri szakiskoláé pedig Királyhalmi Erdőéri Szakiskola.

A szakiskolai királylátogatást, annak fontosságát évtizedekkel később dr. Kollwenz Ödön az alábbi módon értékelte:

„Hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítottak a szakmai körökben az iskolának, azt az is igazolta, hogy Bedő Albert országos főerdőmester, az erdészeti ügyek minisztériumi vezetője személyesen megjelent. De bizonyította az erdőéri szakiskola fontosságát az is, hogy I. Ferenc József király szegedi látogatása alkalmával az ásothalmi erdőéri szakiskolát is meglátogatta. Ha abba a korbá képzeljük magunkat, ez rendkívül nagy jelentőségű megtiszteltetés volt az iskolának. A királylátogatás emlékét őrizte sokáig a „Királyhalom”-ra változtatott név is. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy 175 éves fennállása alatt selmeci főiskolánk, illetve soproni egyetemünk mindössze egy államfői vizitációt kapott: 1930-ban nagybányai Horthy Miklós kormányzónak látogatását a soproni evangélikus liceum felavatása kapcsán.)

Bátyai Gitta

Tanulmányút Tiszasúlyre

2008. 06. 17-én a Gödöllő Helyi Csoport tanulmányútra indult Tiszasúlyre, ahol a Magán Erdőtulajdonosok Országos Szövetségének elnöke, Luzsi József, aki egyben az Ártéri Erdőbirtokossági Társulat elnöke is, fogadta és köszöntötte a vendégeket.

A tanulmányúton az OEE-t Schmotzer András általános alelnök képviselte.

A házigazda Luzsi József ismertette a Társulat tevékenységét. Két város és 11 község határában elterülő, mintegy 550 ha erdőtulajdonnal kapcsolatos feladatokon túl, mintegy 4000 ha erdőterületet integráltak és ezeken a területeken is ellátják az erdőgazdálkodási feladatokat a tervezéstől a végrehajtásig. Az éves fatermelési tevékenység mintegy 3000 m³. Az értékesített faanyagot a Társulat visszavásárolja és évente 50 kamionnyi fűrészárut exportál. Vállalkozásban végzett fakitermelési tevékenysége mintegy 6000 m³ évente. A megtermelt faanyagot szintén a Társulat segítségével értékesítik.

A közelmúltban a Társulat Kistérségi Vidékfejlesztési Irodát hozott létre és ezt működteti is.

Mindezeket a feladatokat a Társulatnál két erdőmérnök kolléga vállalkozóként végzi, ami nagy szervezést és feladatkoncentrációt igényel.

Az ártéri erdőknek nagy jelentősége van ártereken, hullámtereken. Védik a gátat a hullámveréstől, továbbá a terület vízháztartását jelentősen befolyásolják, hiszen egyetlen fa transzspirációja során 250 l vizet párologtat el naponta.

Az ártéri erdőgazdálkodás rendkívüli erőfeszítéseket igényel az erdőgazdálkodást végzőktől.

Az év során mindössze öt hónap áll

rendelkezésre, az ültetéstől az ápoláson és a fahasználati tevékenységen át az összes erdészeti munkákra. Az ártereken, hullámtereken csak ennyi idő áll rendelkezésre, amikor is a területen közlekedni, dolgozni lehet, hiszen ezeken a területeken az év nagy részében a víz az úr, másrészt térben és időben is korlátozást vezet be a természetvédelem.

Sárközi Tamás erdőfelügyelő ismertette az ártéri erdőgazdálkodásra vonatkozó speciális előírásokat. Itt ugyanis gyakran egyeztetni kell a különböző (vízügyi, természetvédelmi, erdészeti) hatóságok és a tulajdonosok érdekeit.

Kijelölték árvíz esetén a nagy vízlevezető sávokat, ezeken a területeken az árvízvédelem élvez elsőbbséget, így tág hálózati nemesnyárat telepítenek, míg a hullámterben az őshonos fafajok a dominánsak.

A társulás 92 ha erdőtelepítést végzett a közelmúltban. Ezt a hatalmas munkát a jég, később az aszály többször megsemmisítette.

Ennek ellenére többször újra telepítették az egész területet, és gondos, példászerű ápolással segítik a csemetéket, fácskákat, hogy minél előbb kinőjenek a víz, jég és a vad szája alól.

Évente halmozottan mintegy 1000-1200 ha kézi és gépi ápolási feladatot is végeznek egymással párhuzamosan.

Erdőgazdálkodás mellett komoly mezőgazdálkodási tevékenységet is folytatnak 1000 ha-on. A gazdálkodást a Társulás mellett létrehozott gazdasági szervezet végzi.

A munkát egy fő irányításával végzik. Gabonaféléket, napraforgót, kukoricát termesztenek. A gyepterületen legeltetéssel húmarhákát tartanak mint-

egy 200 db-ot. Az állatok takarmányozását, tartását a biotenyésztés szigorú szabályainak betartásával végzik és így a végterméket magasabb értékesítési áron tudják eladni.

Amint láthatjuk, az ártéri élőhelyeken teljes körű az erdő- és a mezőgazdálkodás integrációja, amelynek alapelve a szakszerű, költségtakarékos gazdálkodás.

Több erdőtelepítést megtekintettünk, amely mintája lehet az ártéren folyó er-

dőtelepítéseknek. Az telepítések mintaszerűen ápoltak voltak. Az ártéri körülmények között erre nagy szükség is van, mert egy ápolás elmaradása esetén akár 40 cm növedékesvesztés is keletkezhet.

Gyönyörködtünk a Tisza holtágában megtelepedő ezernyi tavirózsában is.

A jól megszervezett tanulmányutat a mezőgazdasági ágazat központjának, kiszolgáló épületeinek és a tehenészet megtekintésével zártuk.

A látottakat a jóízűen elkészített ebéd elfogyasztása után értékeltük.

Schmotzer András általános alelnök zárszavában kiemelte a HCS példaértékű munkáját, és örömét fejezte ki, hogy a tagok között több kolléga rendelkezik rangos OEE kitüntetéssel.

Köszönjük Luzsi Józsefnek és kollégáinak ezt a jól megszervezett, tartalmas bemutatkozást.

Dr. Somogyvári Vilmos

Ős-Buda nyomában a Pilisben

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdők a közjóért és a Közönségkapcsolatok szakosztálya közös rendezvényt tartott Budakalász térségében

2008. június 17-én a Budakalászi Faluházban és a környező erdőkben rendezte az OEE Erdők a közjóért és a Közönségkapcsolatok szakosztálya kihezelyezett együttes ülését.

Az összejövetel első részében a résztvevők meghallgatták dr. Lánszki Imre ökológus előadását: „Ős-Buda helyének pontosítása a Pilisben” címmel, majd terepi bejárás következett Ős-Buda létesítményeinek feltételezett helyein.

Megengedhető-e az amatőr kutatóknak a magyar történelem vizsgálata? – teszi föl a kérdést nemcsak a kutató, hanem Bakay Kornél professzor is a második ezredfordulón megjelent „Az Árpádok országa” című, egyik legjelentősebb könyvében.

Majd így folytatja: „A leghatározottabb igennel kell válaszolnunk. Am ahhoz, hogy valóban az elérhető legnagyobb mértékben megalapozott legyen a feltevéseink, együtt kell dolgoznia a kiképzett régésznek, a források nyelvét

valóban jól értő történésznek, a lelőhelyet kiválóan ismerő természetjárónak és a geológusnak.”

Az ökológus így vallott kutatásainak kezdetéről: „Egyik természetjáró utam során a Nagy-Kévély keleti oldalának előterében húzódó »nevesincs« hegyen – mely 276 méteren van a tenger szintje felett – a helyben kitermelt és alakított kövek mellett emberi kéz által formált, más geológiai szerkezetű, más földrajzi környezetből odakerült, a természetstől lényegesen eltérő alakzatokat találtam. Vízyerő hely a hegytetőn, tiszta vízzel az aszályos időszak után? Mi lehetett itt? Nem lehetett egyszerű kőbánya, hisz összerakott, épített formák, faragott kövek tűntek elő, a feketefenyővel betelepített hegyoldalban és hegytetőn, a bozóttal benőtt lejtőkön külső és belső falak, utak, belső terek és földalatti járatok mutatkoztak.

Lánszki Imre légi felvételek, régi térképek és metszetek egybevetésével látványosan mutatta be a hallgatóságnak Ős-Buda, illetve Alba Regale vélhető elhelyezkedését. Legfontosabb forrásának talán Anonymus Gesta Hungarorum című művét tartja.

114 régi térkép összehasonlító elemzésével jutott arra a megállapításra, hogy az egykori Székesfehérvár, Alba Regia nem a mai helyén, hanem a Pilisben helyezkedett el.

Ezek alapján állapítja meg, hogy: „Sors rendelte bizonyíték-kereséseim alapján azt állítom, hogy krónikásaink Ős-Budára vonatkozó szavai hitelesek, beazonosíthatóak, a fennmaradt metszeteket jó térszemlélettel, helyismerettel és térinformatikai modellezésekkel pontosan értelmezni lehet az általam megjelölt helyre a vár, kolostor, templom, királyi fürdő, település, temetkezési hely együttest.”

De amíg nincs meg minden kétséget kizáróan a honfoglaló, honalapító vezérek lakhelye, földi nyugóhelye, addig kötelességünk a kutatás – állítja az ökológus kutató.

Az előadást követően a kutató válaszolt az újságírók kérdéseire. Ez idő alatt mindkét szakosztály titkárválasztást tartott, s a lemondott korábbi titkárok helyére az Erdők a közjóért szakosztály új titkárnak Horváthné Sándor Erzsébetet, illetve a Közönségkapcsolatok szakosztály Kovácsécs Pált választotta.

A terepi bejárás során először egy ókori szarkofágot tekintettünk meg, ahol a feltárt hamu elemzése több ezer éves eredetet igazolt. A következő helyszín egy olyan objektum volt, amelynek feltárása során föld alatti vízvezetékre bukkantak, illetve emberi kéz által létrehozott építmény nyomai fedezhetők föl. Egy másik terepi alakzat víztározóként azonosítható. Végül arra a helyre vezett az utunk, ahol a feltételezések szerint Atila és esetleg Árpád sírja található.

Megfontolandó a helyileg illetékes erdőgazdasági társaság számára, hogy fölvegye a kapcsolatot Lánszki Imrével, mielőtt a Duna-Ipoly Nemzeti Park teszi látogatott látványossággá a zrt. területén földalatti érdekességeket.

Zétényi Zoltán

